

УДК 339.924
JEL Classification: F15; F29; O57
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-8-72-79>

АСИМЕТРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ТОРГОВЕЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ГЕОПОЛІТИЧНИХ БЛОКІВ

© 2025 ЛЕЖЕПЬОКОВА В. Г.

УДК 339.924
JEL Classification: F15; F29; O57

Лежепьекова В. Г. Асиметрії економічного розвитку та торговельного потенціалу геополітичних блоків

Перебуванню у стані стагнації показників економічного розвитку високорозвинених країн світу протистоять динаміка стрімкого зростання нових економік, що примножує ризики трансформації соціально-економічних протиріч у відкриті геополітичні конфлікти. За таких обставин набуває актуальності дослідження асиметрій економічного розвитку, що конкурують за сфери впливу глобальних коаліцій держав. Метою цієї статті є аналіз асиметрій економічного розвитку БРИКС+ та G7 як геополітичних блоків, що конкурують за глобальне лідерство й альтернативну модель світового порядку. У статті обґрунтовано, що БРИКС від моменту заснування створює очевидну економічну конкуренцію для розвинутих країн колективного Заходу, і його впливовість на світовій арені буде лише підвищуватися. Результати аналізу динаміки індикаторів економічного розвитку та нарощування торговельного потенціалу країн блоку засвідчили скорочення асиметрій економічного розвитку між БРИКС+ та G7. А саме: підтверджено стрімке зростання частки БРИКС+ у світовому ВВП за ПКС, яка від 2018 року перевищує відповідну частку країн G7. Показано, що аналогічно нівелюванню асиметрій економічного розвитку скорочується розрив між геополітичними блоками і у сфері міжнародної торгівлі. Група країн БРИКС+ збільшує свою частку у світовому експорті й імпорті товарів та, за прогнозами, перевищить групу G7 до 2026 року. За результатами аналізу торговельної складової Індексу економічної складності країн-членів БРИКС+ та G7 підтверджено існування та поглиблення асиметрій торговельних потенціалів цих конкуруючих геополітичних блоків. Водночас показано, що станом на 2024 рік сумарний експорт країн БРИКС+, що є світовими лідерами за обсягами експорту, суттєво менший експорту країн-лідерів, що входять до G7. Нарощуванню обсягів експорту БРИКС+ перешкоджає, в тому числі, відсутність спільного режиму преференційної торгівлі між країнами-учасниками блоку, що зумовлено різними економічними інтересами, несумісними митними режимами та внутрішньою геополітичною напругою. Обґрунтовано, що державам G7 та колективного Заходу в цілому необхідно переосмислити підходи до глобальної економічної конкуренції, зосередившись на розробці ефективних стратегій адаптації та співробітництва, які забезпечать стабільний розвиток в умовах зміни геополітичного балансу та появи нових центрів економічного зростання.

Ключові слова: асиметрія економічного розвитку, міжнародна економічна інтеграція, торговельний дисбаланс, геополітичний блок, індекс економічної складності, режим преференційної торгівлі, глобальна конкуренція.

Рис.: 2. Табл.: 2. Бібл.: 20.

Лежепьекова Вікторія Геннадіївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світової економіки, Державний торговельно-економічний університет (вул. Кіото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: v.lezhepokova@knu.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4253-6885>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/N-2037-2016>

UDC 339.924
JEL Classification: F15; F29; O57

Lezhepokova V. H. Asymmetries of Economic Development and Trade Potential of Geopolitical Blocs

The stagnation of economic development indicators in highly developed countries of the world is contrasted by the rapid growth dynamics of emerging economies, which amplifies the risks of transforming socioeconomic contradictions into open geopolitical conflicts. In these circumstances, the study of asymmetries in economic development, which compete for spheres of influence among global coalitions of countries, becomes particularly relevant. The aim of this article is to analyze the economic development asymmetries of BRICS+ and the G7 as geopolitical blocs competing for global leadership and an alternative model of the world order. The article argues that since its inception, BRICS has created clear economic competition for the developed countries of the collective West, and its influence on the world stage will only continue to increase. The results of the analysis of the dynamics of economic development indicators and the expansion of trade potential among bloc countries have shown a reduction in economic development asymmetries between BRICS+ and the G7. In particular, there has been a confirmed rapid increase in the share of BRICS+ in global GDP at purchasing power parity, which has exceeded the corresponding share of the G7 countries since 2018. It has been demonstrated that, similarly to the leveling of economic development asymmetries, the gap between geopolitical blocs in international trade is also narrowing. The BRICS+ countries are increasing their share in global exports and imports of goods and are projected to surpass the G7 group by 2026. The analysis of the trade component of the Economic Complexity Index for BRICS+ and G7 member countries has confirmed the existence and deepening of asymmetries in the trade potentials of these competing geopolitical blocs. At the same time, it has been shown that as of 2024, the total exports of BRICS+ countries, which are global leaders in export volumes, remain significantly lower than those of the leading G7 countries. The expansion of BRICS+ exports is hindered, among other factors, by the lack of a common preferential trade regime among the member countries of the bloc, due to differing economic interests, incompatible customs regimes, and internal geopolitical tensions. It is argued that the G7 countries and the collective West as a whole need to rethink their approaches to global economic competition, focusing on developing effective adaptation and cooperation strategies that will ensure stable development amid shifts in the geopolitical balance and the emergence of new centers of economic growth.

Keywords: economic development asymmetry, international economic integration, trade imbalance, geopolitical bloc, economic complexity index, preferential trade regime, global competition.

У сучасному глобалізованому просторі дедалі більшу увагу пригортає асиметрія економічного розвитку між різними групами країн-учасниць як формальних, так і неформальних інтеграційних утворень. Зокрема, помітним є зрушення в динаміці двох ключових неформальних міждержавних форматів – об'єднань розвинених держав і коаліцій країн, що розвиваються. Ці платформи, попри відсутність формальної інституціоналізації, відіграють значну роль у формуванні глобального економічного порядку та є джерелом взаємних геополітичних загроз. Перебуванню у стані стагнації показників економічного розвитку високорозвинених країн світу протистоїть динаміка стрімкого зростання нових економік, що примножує ризики трансформації соціально-економічних протиріч у відкриті геополітичні конфлікти. За таких обставин набуває актуальності дослідження асиметрій економічного розвитку конкуруючих за сфери впливу глобальних коаліцій держав, уособленням яких є пара БРІКС+ – G7.

Конкуруючий характер відносин БРІКС+ та G7 знаходить відображення у науковому середовищі, зумовлюючи зацікавленість у їх порівнянні за різними ознаками соціально-економічного розвитку та геополітичної могутності [1; 2; 3; 4]. Науковці зазначають, що, попри ознаки стагнації, економіки країн «Великої сімки» залишаються одними з найбільших і найвпливовіших у світі. У роботі [1] ґрунтовно зазначається, що через розміри та взаємозалежність політико-економічні рішення країн «сімки» мають великий вплив на світову економіку та багато в чому формують пріоритети її розвитку. Досліджуючи геоекономічні потенціали БРІКС+ та G7, науковці зазначають як різні темпи, так і різні драйвери економічного розвитку цих інтеграційних формувань. Так, результати аналізу впливу інновацій на економічне зростання БРІКС+ та G7 [2] показали, що дослідження та розробки, патенти та торговельні марки як детермінанти інновацій мають більший вплив на ВВП у країнах G7 порівняно з країнами БРІКС+. У роботі [4] з використанням економетричних методів обґрунтовано, що високі показники ВВП на душу населення країн G7 обумовлені, в тому числі, впровадженням технологічних інновацій та всеосяжною цифровізацією економіки. Такі висновки підтверджують відмінність у

моделях інноваційного розвитку розвинених країн і країн, що розвиваються, з яких перші, як правило, виступають продуцентами інновацій, а другі ефективно поглинають та адаптують продукти інтелектуальної власності.

У дослідженнях науковців, присвячених БРІКС+ [5; 6; 7; 8], це міждержавне об'єднання визнається драйвером глобального економічного зростання та розвитку. Науковці зазначають поступове нівелювання диспропорцій внутрішнього розвитку [6], стрімку динаміку економічних індикаторів та рівня соціального добробуту більшості країн-учасниць БРІКС+ [7], конкурентний потенціал як геополітичного блоку та альтернативного центру прийняття рішень [8; 10]. З іншої сторони, науковці звертають увагу і на протиріччя та проблеми, які супроводжують розширення БРІКС+ та вирівнювання дисбалансів між його учасниками.

Так, у роботі [9] підтверджено нестійку динаміку показників країн блоку й отримано висновки щодо відсутності конвергенції між країнами-учасницями та країнами-кандидатами на приєднання. Слід зауважити, що після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну аналізування перспектив розвитку та геополітичного статусу БРІКС+ зазнало певної стигматизації у вітчизняному науковому середовищі, що має очевидні передумови, а саме: участь країни-агресора в цьому об'єднанні; доволі хитка позиція більшості інших країн об'єднання щодо підтримки України та відсутність засудження дій Росії [11]; поглиблення торговельно-економічного з РФ співробітництва та допомога в уникненні антиросійських санкцій іншими провідними учасниками (Китай, Індія); зміщення фокусу на євроінтеграцію у протиположності євразійським міждержавним коаліціям тощо. Проте дослідження стану та динаміки розвитку БРІКС+ потребує уваги, оскільки ігнорування такого масштабного актора міжнародних економічних відносин рівнозначно відмові від реалістичного аналізу глобальної економіки. Розуміння потенціалу БРІКС+ як основного конкурента альянсу розвинених країн G7 сприятиме визначенню напрямів подолання асиметричних темпів економічного зростання цих геополітичних формувань та дасть можливість сформулювати обґрунтовану зовнішню

політику України у сфері реалізації євроінтеграційного вектора розвитку. Відповідно, **метою статті** є аналіз асиметрій економічного розвитку БРІКС+ та G7 як геополітичних блоків, конкуруючих за глобальне лідерство та альтернативну модель світового порядку.

БРІК (BRIC) – міжнародна організація найбільших за площею та населення країн (Бразилія, Росія, Індія та Китай), що була заснована 16 червня 2009 року. У грудні 2010 року до об'єднання долучилася Південна Африка, в результаті чого назву організації було змінено на БРІКС. У 2024 та на початку 2025 року Єгипет, Ефіопія, Індонезія, Іран та Об'єднані Арабські Емірати стали членами БРІКС, а назву організації було змінено на БРІКС+. У жовтні 2024 року Білорусь, Болівія, Куба, Казахстан, Малайзія, Нігерія, Таїланд, Туреччина, Уганда, Узбекистан та В'єтнам стали партнерами БРІКС+. З точки зору залучення нових учасників та партнерів це формування, вочевидь, переслідує не лише торговельно-економічні, але й політичні цілі країн-засновниць. Такий підхід є типовим для інтеграції асиметричних з точки зору рівня та темпів економічного розвитку партнерів. Як зазначається у [12], мотивація меншого партнера може полягати в отриманні безпекових гарантій регіонального лідера, його політичної й соціально-економічної підтримки, підготовці країни до подальшого входження в потужне інтеграційне утворення. Створене як платформа для збільшення інвестицій, інтеграційне формування перетворилося на геополітичний блок, де уряди країн-членів від 2009 року регулярно проводять саміти для координації багатосторонньої політики. З часом БРІКС+ трансформувався з економічного об'єднання у важливого геополітичного актора, який впливає на світовий порядок і становить конкуренцію іншим центрам прийняття рішень, в першу чергу – G7.

G7, буквально «Група семи» (англ. Group of Seven, раніше G6 (Group of Six) і G8 (Group of Eight) – неформальний міжнародний клуб урядів семи високорозвинених країн світу (США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція, Італія, Канада). На сучасному етапі розвитку країни G7 зіштовхуються як зі внутрішньою конкуренцією та ускладненням взаємовідносин, так і зовнішніми викликами політичного та економічного характеру. Сучасні тенденції розвитку світової економіки, серед яких виділяють економічне піднесення та посилення політичного впливу країн, що розвиваються, а також поглиблення протиріч між США та ЄС, свідчать про те, що трансформація світового порядку зайняла закладати тенденцію до багатоплярності. Свідченням цього є розширення сфери впливу регіональних, некомерційних організацій

і транснаціональних корпорацій. Крім того, світові аналітики прогнозують подальше зміцнення позицій всередині об'єднання БРІКС+.

Після долучення нових членів у 2024 році частка БРІКС+ у світовому ВВП (за паритетом купівельної спроможності, за поточними темпами) зросла приблизно до 39 % у 2023 році. Ряд інших індикаторів соціально-економічного розвитку БРІКС+ станом на 2025 рік підтверджує стрімку динаміку зростання блоку, зокрема [13]: прогнозне позитивне економічне зростання країн-учасниць з темпами коливання від 1,1 % до 6,1 %; на рік; 24 % загального світового обміну у міжнародній торгівлі; 48,5 % населення планети з тенденцією до зростання вище середньосвітового показника протягом наступного десятиліття; широке географічне охоплення, яке тепер включає Близький Схід та більшість країн африканського континенту; приблизно 36 % від загального обсягу територій; приблизно 72 % світових запасів рідкоземельних корисних копалин; частка світового видобутку нафти, природного газу та мінерального вугілля – 43,6 %, 36 % та 78,2 % відповідно.

Як бачимо, БРІКС від моменту заснування створює очевидну економічну конкуренцію для розвинутих країн колективного Заходу, і його впливовість на світовій арені буде лише підвищуватися. Першим значним дослідженням на шляху до цього прогнозу стала стаття експертів відділу глобальних економічних досліджень банку Goldman Sachs під назвою «Мріяти разом із країнами БРІКС: шлях до 2050 року» [14]. Дослідники порівняли потенціал зростання країн БРІКС+ з економічною потужністю країн «Великої сімки» і спрогнозували, що країни БРІКС+ стануть лідерами світової економіки до 2050 року, за виміром загального ВВП. Згодом у наступному дослідженні «Країни БРІКС+ і за його межами» експерти банку «Goldman Sachs» переглянули свою позицію і вказали, що до 2035 року сукупний ВВП Китаю, Індії, Росії та Бразилії перевищить загальний ВВП «Групи семи», якщо у другій половині ХХІ ст. інші, більш перспективні держави не з'являться на світовій економічній карті [15].

Позиція країн БРІКС+ у світовій економіці все більше порівнюється з G7 з акцентом на випередження останнього за темпами зростання. Економічний розрив між країнами БРІКС+ і G7 стабільно зменшується. Скорочення асиметрій економічного розвитку підтверджує, в тому числі, динаміка ВВП за ПКС геополітичних блоків (рис. 1). Валовий внутрішній продукт за паритетом купівельної спроможності (ВВП за ПКС) –

це економічний показник, який враховує різницю в цінах на товари й послуги між країнами. Він показує, скільки продукції та послуг реально може бути придбано за внутрішні валюти в кожній країні, тобто оцінює реальний обсяг економіки з урахуванням вартості життя. Як видно з рис. 1, індикатор для БРІКС+ зростає швидше та стабільніше, аніж для G7. Особливо стрімке зростання спостерігається після 2020 року – з приблизно 50 трлн до прогноз-

них понад 80 трлн доларів за ПКС. ВВП G7 також зростає, однак повільнішими темпами. Починаючи з 2015 року BRICS+ за сукупним ВВП за ПКС випереджає G7 з суттєвим збільшенням розриву від 2021 року до сьогодні. Наведена динаміка ВВП за ПКС свідчить про нарощування ваги БРІКС+ у світовій економіці та асиметричне зростання цього індикатора розвитку геополітичного блоку порівняно з G7.

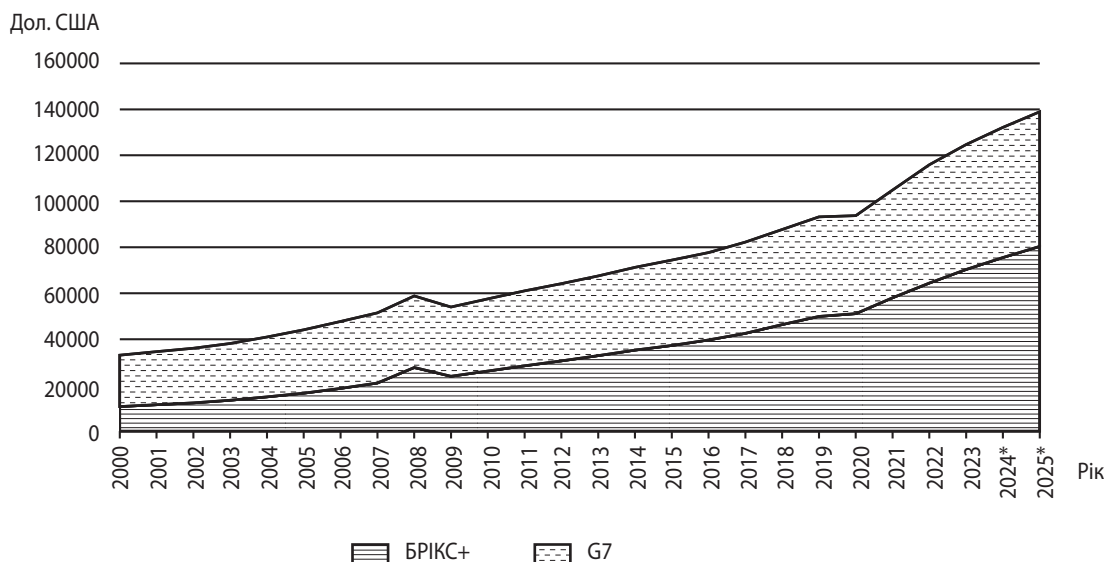

Рис. 1. Сукупний ВВП за ПКС країн БРІКС + та G7 у 2000–2025 рр. (у міжнародних доларах за ПКС)

Джерело: складено на підставі [16].

Також очевидним свідченням асиметричного розвитку геополітичних блоків є динаміка частки країн БРІКС+ та G7 у загальному валовому внутрішньому продукті світу за паритетом купівельної спроможності у 2000–2024 роках (рис. 2). Як бачимо, починаючи з 2018 року частка БРІКС+ перевищує частку G7, а розрив між ними з часом стрімко збільшується. Для економік країн, що розвиваються (БРІКС+), високі темпи зростання ВВП дуже важливі для скорочення їх розриву з ВВП на душу населення розвинених країн. Чим вищі темпи зростання ВВП країн БРІКС+, тим швидше зростає їхній добробут і купівельна спроможність, що призводить до попиту на продукцію, яку виробляють національні компанії цих держав. Більш інтенсивний попит, своєю чергою, стимулює розвиток виробництва компаній БРІКС+. У довгостроковій перспективі розвиток попиту та підвищення його вибіркової на ринках країн БРІКС+ сприятиме вдосконаленню ринкової політики компаній цих країн, для чого вони все активніше працюватимуть над впровадженням ефективних ринкових стратегій. І чим краще ці ринкові стратегії розроблені на рівні національних ринків країн БРІКС+, тим більше шансів у їхніх провідних компаній вийти на

зовнішній ринок і конкурувати з компаніями розвинених країн.

Аналогічно нівелюванню асиметрій економічного розвитку скорочується розрив між геополітичними блоками і у сфері міжнародної торгівлі. Група країн БРІКС+ збільшує свою частку у світовому експорті та імпорті товарів і, як очікується, перевищить групу G7 до 2026 року. Частка групи БРІКС+ у світовому експорті товарів зросла з 10,7 % у 2000 році до 23,3 % у 2023 році, що на 12,6 процентних пункти більше. З іншого боку, частка групи G7 у світовому експорті за той самий період знизилася на 16,2 процентних пункти з 45,1 % до 28,9 %. Хоча частка групи БРІКС+ зросла з 7,2% у 2000 році до 18,9% у 2023 році, частка групи G7 за період з 2000 по 2023 рік знизилася з 49,8% до 33,7%. Знову ж таки, частка решти світу загалом залишалася стабільною, незначно збільшившись з 43,0% до 47,4% [18]. Це означає, що БРІКС+ значною мірою замінила групу G7 за часткою у світовому експорті та імпорті товарів. З іншої сторони, з-поміж країн-лідерів світу за обсягами експорту у 2024 р. (табл. 1) перебувають усі країни «сімки», а їх сумарний експорт становить 6850,62 млрд дол.

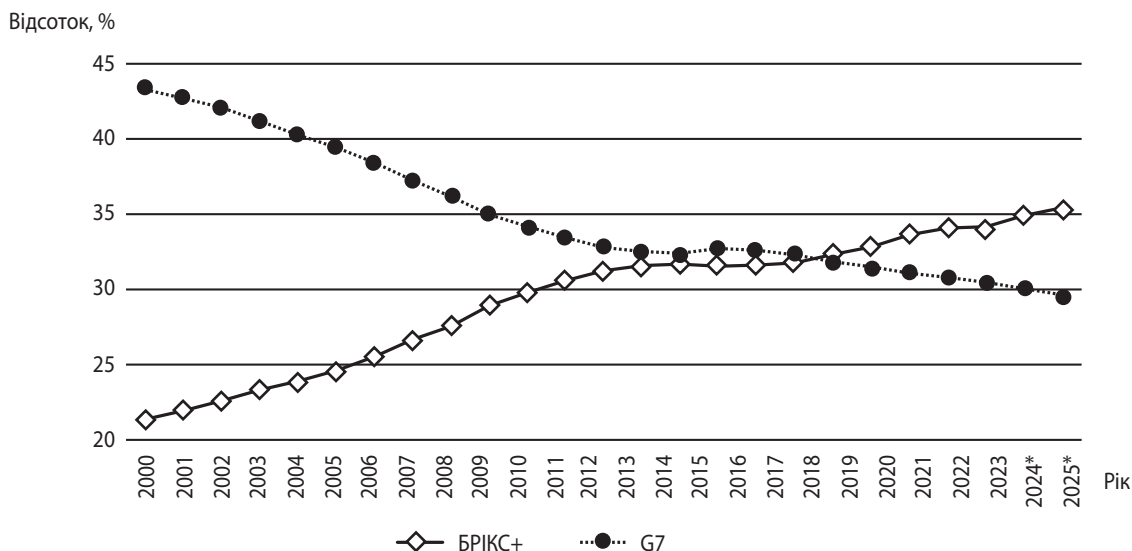

Рис. 2. Частка БРІКС+ та G7 у світовому ВВП за ПКС у 2000–2024 рр., %

Джерело: складено на підставі [17].

Таблиця 1

Країни-лідери за обсягами експорту у 2024 р.

Країна	Експорт, млрд дол.
Китай	3 576,77
США	2 065,18
Німеччина	1 682,89
Нідерланди	921,36
Японія	707,03
Південна Корея	683,61
Італія	674,45
Гонконг	645,54
Франція	640,25
Мексика	617,1
ОАЕ	603,31
Канада	567,98
Бельгія	535,75
Велика Британія	512,84
Сінгапур	505,66
Тайвань	474,37
Швейцарія	446,65
Індія	442,6
Іспанія	424,23
Росія	417,17

Джерело: складено на підставі [19].

Додатковим свідченням існування та поглиблення асиметрій торговельних потенціалів БРІКС+ та G7 є значення та динаміка індексів економічної складності країн-учасниць цих конкуруючих геополітичних блоків. Індекс економічної

складності (Economic Complexity Index ECI) – показник, розроблений дослідниками Гарвардського університету, який вимірює здатність країни виробляти та експортувати складні, високотехнологічні товари.

Методологія розрахунку Індексу економічної складності полягає у визначенні трьох окремих показників економічної складності країни: ECI (торгівля) з використанням даних експорту, ECI (технології) з використанням даних патентних заявок та ECI (дослідження) з використанням даних дослідницьких публікацій. Саме така багатовимірна модель забезпечує кращу здатність аргументації довгострокового економічного зростання країн.

З метою дослідження асиметрій торговельних потенціалів G7 та БРІКС+ проаналізуємо складову ECI Trade – торговельну модель економічної складності країни (табл. 2).

Хоча показники економічної складності, що базуються на торгівлі, є цінними, вони мають свої обмеження. Так, високий рівень економічної складності ECI Trade іноді відображає інтеграцію країни в глобальні ланцюги створення вартості. Аналогічно країни, географічно віддалені від світових ринків, можуть демонструвати низьку складність торгівлі, оскільки їм зручніше спеціалізуватися на експорті природних ресурсів.

Середній рівень торговельної компоненти Індексу економічної складності за 2023 рік в G7 становить 1,48, що свідчить про більш складні економіки країн учасниць та їх спроможність виробляти більш інноваційну продукцію. Серед країн БРІКС рівень ECI Trade становить 0,489 за аналізований

Торговельна складова Індексу економічної складності для країн G7 та БРІКС+

		ECI Trade 2023 р.			Прогноз зростання за період 2022–2032 рр.	
		Оцінка ECI Trade	Місце в рейтингу	Середня оцінка по блоку	CAGR ECI Trade	Прогнозоване річне зростання ВВП на душу населення
G7	США	1,5	10	1,48	0,8	1,1%
	Німеччина	1,79	5		0,91	1,2%
	Франція	1,34	16		0,78	1,4%
	Італія	1,29	18		0,77	1,6%
	Японія	2,07	1		1	2,0%
	Велика Британія	1,5	11		0,83	1,5%
	Канада	0,9	30		0,58	1,3%
БРІКС	Бразилія	0,31	49	0,5	0,49	3,0%
	Росія	0,3	50		0,49	1,7%
	Індія	0,65	39		0,59	4,2%
	Китай	1,16	21		0,75	2,9%
	ПАР	0,07	59		0,45	3,1%
+	Єгипет	-0,11	66		0,43	1,9%
	Ефіопія	-0,84	101		--	--
	Іран	0,084	58		0,44	2,5%
	ОАЕ	0,15	54		0,49	0,2%
	Індонезія	-0,085	60		0,47	2,4%

Джерело: складено на підставі [20].

період. Слід звернути увагу на асиметрії всередині блоку – варіації оцінок становлять від 0,07 у ПАР, 0,3 в Росії до 1,16 в Китаю, що може свідчити про потенціал кооперації країн, доповнюючи одна одну в різних секторах економіки (наприклад, сировинні галузі + технологічні сектори).

Ключовим застосуванням індексу економічної складності є прогнозування довгострокового економічного зростання. Згідно з прогнозами [20], країни БРІКС+ лідируватимуть у світовому зростанні протягом наступного десятиліття з очікуваним середнім темпом зростання 2,43% на чолі з Індією (4,2%), ПАР (3,1%) та Бразилією (3%). Очікується, що економічне зростання в G7 становитиме в середньому 1,44%.

Отже, на підставі проведених досліджень можна зазначити поступальний рух країн БРІКС+ у напрямку збільшення власної економічної ваги у світовому економічному середовищі. Проте на шляху до здобуття статусу найпотужнішого економіко-політичного угруповання країнам блоку ще необхідно створити умови для плідної співпраці між собою та своєчасно реагувати

на зміни світової економічної ситуації. У тому числі, відкритим залишається питання щодо запровадження спільного режиму преференційної торгівлі між країнами БРІКС+, яка наразі не регламентована єдиним договором та здійснюється переважно у форматі двосторонніх угод. Не в останню чергу відсутність загальної Угоди про зону вільної торгівлі зумовлена різними економічними інтересами, несумісними митними режимами та внутрішньою геополітичною напругою між країнами блоку (зокрема, Індія – Китай).

ВИСНОВКИ

У сучасних умовах глобальної трансформації світової економіки дедалі виразніше проявляється торговельно-економічна асиметрія між блоками країн з різними рівнем та темпами розвитку. Традиційні центри економічного впливу, зокрема держави G7, стикаються з уповільненням темпів зростання, демографічними та структурними викликами, тоді як держави з економіками, що розвиваються, демонструють стійку динаміку розширення, зростання частки у світовому ВВП і посилення глобального впливу. Така нерівномір-

ність розвитку спричиняє зміщення економічних центрів сили, формує нові виклики для системи міжнародної економічної інтеграції та потребує переосмислення усталених уявлень про глобальну економічну рівновагу. БРІКС+ не лише скорочують розрив із G7 у значеннях індикаторів торговельно-економічного потенціалу, а й перехоплюють лідерство. Це підкреслює їхнє зростаюче значення у формуванні нової багатополарної економічної системи.

Державам G7 та колективного Заходу в цілому необхідно переосмислити підходи до глобальної економічної конкуренції, зосередившись на розробці ефективних стратегій адаптації та співробітництва, які забезпечать стабільний розвиток у умовах зміни геополітичного балансу. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Yaya O. S., Olayinka H. A., Ogbonna A. E., Al-Faryan M. A. S., Vo X. V. Dynamic connectedness of economic policy uncertainty in G7 countries and the influence of the USA and UK on non-G7 countries. *Economic Change and Restructuring*. 2024. Vol. 57. No. 2. DOI: 10.1007/s10644-024-09658-1
2. Gyedu S., Heng T., Ntarmah A. H., He Y., Frimpong E. The impact of innovation on economic growth among G7 and BRICS countries: A GMM style panel vector autoregressive approach. *Technological Forecasting and Social Change*. 2021. Vol. 173. Article ID 121169. DOI: 10.1016/j.techfore.2021.121169
3. Yousefi H., Ardehali A., Ghodusinejad M. H. BRICS or G7? Current and future assessment of energy and environment performance using multi-criteria and time series analyzes. *Energy Strategy Reviews*. 2023. Vol. 49. Article ID 101164. DOI: 10.1016/j.esr.2023.101164
4. Yuan S., Musibau H. O., Genç S. Y., Shaheen R., Ameen A., Tan Z. Digitalization of economy is the key factor behind fourth industrial revolution: How G7 countries are overcoming with the financing issues? *Technological Forecasting and Social Change*. 2021. Vol. 165. Article ID 120533. DOI: 10.1016/j.techfore.2020.120533
5. Buresh D. L. Financial Compliance in the BRICS and BRICS+ Countries Now and in the Future. *International Journal of Social Science and Human Research*. 2025. Vol. 8. No. 6. P. 4512–4581. DOI: 10.47191/ijsshr/v8-i6-62
6. Iqbal B. A. BRICS as a driver of global economic growth and development. *Global Journal of Emerging Market Economies*. 2021. Vol. 13. No. 1–2. P. 1–2. DOI: 10.1177/09749101211067096
7. Agarwal M., Kumar S. BRICS Countries' Increasing Role in the world economy, Including Institutional Innovation. *BRICS Journal of Economics*. 2023. Vol. 4. No. 2. P. 173–191. DOI: 10.3897/brics-econ.4.e99451
8. Nach M., Ncwadi R. BRICS economic integration: Prospects and challenges // *South African Journal of International Affairs*. 2024. Vol. 31. No. 2. P. 151–166. DOI: 10.1080/10220461.2024.2380676
9. Орехова Т. В., Фурман Т. Ю. Вплив країн БРІКС на глобальну економіку: ретроспективний аналіз та перспективи експансії. *Вчені записки*. 2023. № 33 (4). С. 138–151. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/items/28ff5362-118c-423b-a8d1-e41767058490>
10. Савченко М., Шкурят М., Носачов Є. Роль країн БРІКС у сучасному глобальному економічному просторі. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 6. № 85. С. 199–206. DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.199
11. Вакарчук К. В., Сілукова Д. Д. Країни БРІКС у російсько-українській війні: позиція, загрози та наслідки. *Міжнародні та політичні дослідження*. 2024. № 37. С. 13–22. DOI: 10.32782/2707-5206.2024.37.1
12. Kalyuzhna N., Khodzhaian A. Institutionalization of trade agreements of asymmetrical partners: cointegration analysis. *Naukovy Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. 2025. No. 3. С. 183–191. DOI: 10.33271/nvngu/2025-3/183
13. BRICS Data. 2025, January 20 // BRICS. URL: <https://brics.br/en/about-the-brics/brics-data>
14. Dreaming with BRICs: The path to 2050 // Goldman Sachs Research. 2003, October 1. URL: <https://www.goldmansachs.com/insights/goldman-sachs-research/brics-dream>
15. BRICs and Beyond. 2007, November 23 // Goldman Sachs Research. URL: <https://www.goldmansachs.com/insights/goldman-sachs-research/BRICs-and-Beyond>
16. Combined gross domestic product (GDP) in purchasing power parity (PPP) of the BRICS Plus and G7 countries from 2000 to 2025 (in int. PPP dollars) // Statista. 2025. URL: <https://www.statista.com/statistics/1412418/gdp-development-g7-brics/>
17. BRICS Plus and G7 countries' share of the world's total gross domestic product (GDP) in purchasing power parity (PPP) from 2000 to 2024 / Statista. 2025. URL: <https://www.statista.com/statistics/1412425/gdp-ppp-share-world-gdp-g7-brics/>
18. Brics+ group expected to surpass G7 in global trade by 2026: EY India // Business Standard. 2025. 20 липня. URL: https://www.business-standard.com/economy/news/brics-group-expected-to-surpass-g7-in-global-trade-by-2026-ey-india-124103100815_1.html
19. Leading export countries worldwide in 2024 in billion U.S. dollars // Statista. 2024. URL: <https://www.statista.com/statistics/264623/leading-export-countries-worldwide/>

20. The Economic Complexity Index. URL: <https://oec.world/en/resources/methods/eci-growth-predictions>

REFERENCES

- Agarwal, M., & Kumar, S. (2023). BRICS Countries' Increasing Role in the world economy, Including Institutional Innovation. *BRICS Journal of Economics*, 4(2), 173–191. <https://doi.org/10.3897/brics-econ.4.e99451>
- BRICS. (2025, January 20). *BRICS Data*. Retrieved from <https://brics.br/en/about-the-brics/brics-data>
- Buresh, D. L. (2025). Financial Compliance in the BRICS and BRICS+ Countries Now and in the Future. *International Journal of Social Science and Human Research*, 8(6), 4512–4581. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v8-i6-626>
- Business Standard. (2025, July 20). *Brics+ group expected to surpass G7 in global trade by 2026: EY India*. Retrieved from https://www.business-standard.com/economy/news/brics-group-expected-to-surpass-g7-in-global-trade-by-2026-ey-india-124103100815_1.html
- The Economic Complexity Index. Retrieved from <https://oec.world/en/resources/methods/eci-growth-predictions>
- Goldman Sachs Research. (2003, October 1). *Dreaming with BRICs: The path to 2050*. Retrieved from <https://www.goldmansachs.com/insights/goldman-sachs-research/brics-dream>
- Goldman Sachs Research. (2007, November 23). *BRICs and Beyond*. Retrieved from <https://www.goldmansachs.com/insights/goldman-sachs-research/BRICs-and-Beyond>
- Gyedu, S., Heng, T., Ntarmah, A. H., He, Y., & Frimpong, E. (2021). The impact of innovation on economic growth among G7 and BRICS countries: A GMM style panel vector autoregressive approach. *Technological Forecasting and Social Change*, 173, Article ID 121169. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2021.121169>
- Iqbal, B. A. (2021). BRICS as a driver of global economic growth and development. *Global Journal of Emerging Market Economies*, 13(1–2), 1–2. <https://doi.org/10.1177/09749101211067096>
- Kalyuzhna, N., & Khodzhaian, A. (2025). Institutionalization of trade agreements of asymmetrical partners: cointegration analysis. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 3, 183–191. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2025-3/183>
- Nach, M., & Ncwadi, R. (2024). BRICS economic integration: Prospects and challenges. *South African Journal of International Affairs*, 31(2), 151–166. <https://doi.org/10.1080/10220461.2024.2380676>
- Oryekhova, T. V., & Furman, T. Yu. (2023). Vplyv krain BRIKS na global'nu ekonomiku: retrospektivnij analiz ta perspektivi ekspansii [Influence of BRICS countries on the global economy: Retrospective analysis and expansion prospects]. *Vchenizapiski*, 33(4), 138–151. <https://ir.kneu.edu.ua/items/28ff5362-118c-423b-a8d1-e41767058490>
- Savchenko, M., Shkurat, M., & Nosachov, Ye. (2023). Rol' krain BRIKS u suchasnomu global'nomu ekonomichnomu prostori [The role of BRICS countries in the modern global economic space]. *Galits'kij ekonomichnij visnik*, 6(85), 199–206. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.06.199
- Statista. (2024). *Leading export countries worldwide in 2024 in billion U.S. dollars*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/264623/leading-export-countries-worldwide/>
- Statista. (2025). *BRICS Plus and G7 countries' share of the world's total gross domestic product (GDP) in purchasing power parity (PPP) from 2000 to 2024*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/1412425/gdp-ppp-share-world-gdp-g7-brics/>
- Statista. (2025). *Combined gross domestic product (GDP) in purchasing power parity (PPP) of the BRICS Plus and G7 countries from 2000 to 2025 (in int. PPP dollars)*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/1412418/gdp-development-g7-brics/>
- Vakarchuk, K. V., & Silukova, D. D. (2024). Kraini BRIKS u rosij's'ko-ukrains'kij vijni: pozitsiya, zagrozi ta naslidki [BRICS countries in the Russian-Ukrainian war: Position, threats and consequences]. *Mizhnarodni ta politichni doslidzhennya*, 37, 13–22. <https://doi.org/10.32782/2707-5206.2024.37.1>
- Yaya, O. S., Olayinka, H. A., Ogbonna, A. E., Al-Faryan, M. A. S., & Vo, X. V. (2024). Dynamic connectedness of economic policy uncertainty in G7 countries and the influence of the USA and UK on non-G7 countries. *Economic Change and Restructuring*, 57(2). <https://doi.org/10.1007/s10644-024-09658-1>
- Yousefi, H., Ardehali, A., & Ghodusinejad, M. H. (2023). BRICS or G7? Current and future assessment of energy and environment performance using multi-criteria and time series analyzes. *Energy Strategy Reviews*, 49, Article ID 101164. <https://doi.org/10.1016/j.esr.2023.101164>
- Yuan, S., Musibau, H. O., Genç, S. Y., Shaheen, R., Ameen, A., & Tan, Z. (2021). Digitalization of economy is the key factor behind fourth industrial revolution: How G7 countries are overcoming with the financing issues? *Technological Forecasting and Social Change*, 165, Article ID 120533. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120533>